

МАТЕРИАЛИ

ЗА V МЕЖДУНАРОДНА
НАУЧНА ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ

«ДИНАМИКАТА НА СЪВРЕМЕННАТА НАУКА - 2009»

17 - 25 юли 2009

Том 5
Закон
Държавна администрация

София
«Бял ГРАД-БГ» ООД
2009

Література:

1. Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: Наук.-практ.комент.- Видання друге.- К.: Вид-во «Юстиніан», 2006.- 672 с.
2. Степанова Т.В. Претензионний порядок розгляду спорів // Юридическая практика.- 2005.- № 1 (367).
3. Ахтырская В. Учет расчетов по претензиям // Все о бухгалтерском учете.- 1998.- № 52 (234).
4. Миргородский Д. Предъявление претензии: искусство, которым надо владеть // Бизнес.- 1997.- № 6.
5. Балюк І.А. Господарське процесуальне право: Навч.-метод. посібник.- К.: КНЕУ, 2002.- 248 с.
6. Коган М.И., Ромашко А.П. Претензии и иски в торговле.- М.: Экономика, 1984.- 104 с.

Степанов С.В.

аспірант Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова

УЧАСНИКИ ПЕРЕГЛЯДУ СУДОВОГО АКТУ ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ ЗА НОВОВІЯВЛЕНИМИ ОБСТАВИНАМИ: ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ

Поняття «учасник процесу перегляду справи за нововиявленими обставинами» не аналізувалось в сучасній літературі, але потребує уваги, оскільки від правового статусу та позиції учасника перегляду залежить подальший хід розгляду справи.

Деякі автори вважають, що учасником процесу є фізична або юридична особа, яка наділена законом певними правами та обов'язками і вступає в процес для всебічного, повного та об'єктивного розгляду та вирішення справи [1, с. 135]. Оскільки з цим визначенням не можна погодитися, спробуємо обґрунтувати свою позицію.

Загальний склад учасників господарського процесу та видокремленої категорії учасників при перегляді за нововиявленими обставинами має багато спільного, однак також має особисті розбіжності. Для викладення поняття учасників господарського процесу при перегляді за нововиявленими обставинами необхідно виходити з визначення цілей, завдання кожного з учасників. Зокрема, вище вказано, що це фізична або юридична особа, яка вступає у процес для всебічного, повного та об'єктивного розгляду та вирішення справи. Але цей обов'язок покладений на суддю, який наділений колом повноважень, серед яких він повинен повно та всебічно вивчити матеріали справи, за необхідності витребувати матеріали або залучити до справи певних осіб.

Щодо сторін, то заявник, відповідач або третя особа насамперед здійснюють захист своїх прав та інтересів, їх мало хвилює законність рішення, оскільки головне для них – отримання результату на свою користь. Прокурор взагалі виступає представником на стороні органу державної влади та представляє інтереси держави. Прокурор виконує свої обов'язки не на свою користь, а виключно на користь держави, тому в нього немає зацікавленості у незаконно винесеному рішенні. Обов'язок судді – незалежна оцінка обставин та винесення рішення у відповідності до закону на користь правої сторони. Допоміжні учасники процесу (експерт, перекладач, посадові особи) існують для надання судді необхідних відомостей для належної оцінки обставин та вірного та об'єктивного вирішення справи.

Таким чином, на підставі вищенаведеного пропонуємо викласти визначення учасників господарського процесу при перегляді за нововиявленими обставинами наступним чином: учасник процесу перегляду справи за нововиявленими обставинами – це особа, яка наділена законом певними правами та обов'язками та вступає у процес для захисту своїх прав та законних інтересів, або яка залучається суддею для всебічного, повного та об'єктивного розгляду та вирішення справи.

За аналізом розділу IV Господарського процесуального кодексу України Д.М.Притика, М.І.Тітов, В.С.Щербина та деякі інші дослідники залежно від виконуваних у судовому процесі функцій і мети вступу або залучення до процесу учасників поділяють на чотири групи:

- 1) особи, що безпосередньо вирішують справи;
- 2) особи, які вступають у процес із метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів (сторони, треті особи);
- 3) особи, які вступають у процес із метою захисту державних і суспільних інтересів (прокурор, державні та інші органи);
- 4) особи, які залучаються до процесу для дачі пояснень і висновків (посадові особи та інші працівники підприємств, установ, організацій, державних та інших органів, експерт) [2, с. 53].

М.О.Абрамов пропонує поділяти всіх учасників господарського процесу на активних (з ініціативи яких виникає, розвивається і припиняється процес) і пасивних (осіб, які лише сприяють встановленню істини по спірному відношенню, винесенню законного справедливого рішення та від яких не залежить виникнення, розвиток, припинення процесу) [3, с. 63-64].

Вказану класифікацію слід визнати вдалою, оскільки дійсно ініціювання розгляду спору може бути визвано «активними» учасниками, а «пасивні» учасники слугують тільки для недопущення помилки при вирішенні справи у суді: вони не можуть самотійно вступити у спір, а їх залучають за клопотанням сторін або з ініціативи суду. Саме цими двома аспектами суттєво відрізняються учасники процесу між собою.

Враховуючи вказані класифікації, при перегляді судових актів господарських судів за нововиявленими обставинами можна виділити наступні групи суб'єктів:

1. господарський суд;
2. суб'єкти, що ініціюють перегляд за нововиявленими обставинами, загалом це сторони процесу (заявник, відповідач);
3. інші активні учасники процесу;
4. пасивні учасники процесу.

На нашу думку, при перегляді будь-якої справи за нововиявленими обставинами в процесі приймають участь суб'єкти перших двох груп. Третя та четверта групи беруть участь у справі лише у разі необхідності, причому активні учасники можуть вступити в процес самі, а пасивні – лише за ухвалою господарського суду.

Література:

1. Чапля О.М. Щодо поняття учасників господарського процесу // Підприємництво, господарство і право.- 2005.- № 2.- С. 132-135.
2. Притика Д.М., Тітов М.І. Арбітражний процес: законодавство та практика застосування. Навч. посібник: В 2-х ч.- Ч. II.- Харків: Консум, 1999.
3. Абрамов Н.А. Хозяйственно-процессуальное право Украины: Учебное пособие (курс лекций).- Х.: ООО «Одиссей», 2002.

К.ю.н. Степанова Т.В.

Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова, Україна

ПРОГАЛИНИ ПОРЯДКУ ДОСУДОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРІВ ЗА ЗАКОНОПРОЕКТОМ №3060 «ПРО ОСНОВНІ ЗАСАДИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Учасники господарських відносин, що порушили майнові права або законні інтереси інших суб'єктів, зобов'язані поновити їх, не чекаючи пред'явлення їм претензії чи звернення до суду. Крім того, у разі необхідності відшкодування збитків або застосування інших санкцій суб'єкт господарювання чи інша юридична особа – учасник господарських відносин, чий права або законні інтереси порушено, з метою безпосереднього врегулювання спору з порушником цих прав або інтересів має право звернутися до нього з письмовою претензією, якщо інше не встановлено законом.

Доарбітражне врегулювання господарських спорів – це сукупність заходів, що підлягають здійсненню підприємствами та організаціями, права яких порушені, для безпосереднього вирішення спорів, що виникли з підприємствами та